

Case study: **PEMAK SK** – The story of a farm that combines tradition, innovation and sustainability

PEMAK SK – ფერმის ისტორია, რომელიც აერთიანებს ტრადიციას, ინოვაციას და მდგრადობას

პატრიკ როვნი

სლოვაკეთის სოფლის მეურნეობის უნივერსიტეტი ნიტრაში, მარკეტინგისა და კომერციის დეპარტამენტი

ელ. ფოსტა: patrik.rovny@uniag.sk

ქვეყანა	სლოვაკეთი		
რეგიონი	ნიტრა		
ფერმერი	ინჟ. ბალინტ პემი		
ასაკი	49		
სქესი	მამრობითი		
აგრარული განათლება/განათლების საფეხური	სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა / უმაღლესი (უნივერსიტეტი)		
გამოცდილება მეურნეობის დარგში	სოფლის	30 წელი	
სპეციალიზაცია	ორგანული	მეურნეობა,	მცენარეული
ოჯახის რაოდენობა	წევრების	4	კულტურების (ყაყაჩო) წარმოება

რეგიონის აღწერა

ფერმა „ბალინტ პემი“ მდებარეობს ნიტრას რეგიონში, კომარნოს რაიონში, პატინცესა და იჟას მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე. ნიტრას რეგიონი, რომელიც სლოვაკეთის სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში მდებარეობს, ქვეყნის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი რეგიონია სოფლის მეურნეობის თვალსაზრისით. მისი მდებარეობა დუნაის ვაკეზე, ხელსაყრელი კლიმატური პირობები და მაღალი ხარისხის ნიადაგები იდეალურ პირობებს ქმნის ინტენსიური და დივერსიფიცირებული სოფლის მეურნეობისთვის. ამის თვალსაჩინო მაგალითია პატინცეს მუნიციპალიტეტი, რომელიც კომარნოს რაიონში, სლოვაკეთის უკიდურეს სამხრეთ ნაწილში, უნგრეთის საზღვართან ახლოს მდებარეობს.

ნიტრას რეგიონი დაახლოებით 6,343 კმ² ტერიტორიას და შვიდ რაიონს მოიცავს: ნიტრა, ნოვე ზამკი, კომარნო, ლევიცე, შალა, ტოპოლჩანი და ზლატე მორავცე. ტერიტორიის რელიეფის უდიდესი ნაწილი დაბლობებით არის წარმოდგენილი. ამ თვალსაზრისით, განსაკუთრებულია დუნაის დაბლობი, რომელიც მაღალი

ხარისხის ნიადაგით არის ცნობილი. სლოვაკეთის ყველაზე დაბალი წერტილი პატინცეში, ზღვის დონიდან 94.3 მ-ზეა, რაც კიდევ უფრო უსვამს ხაზს მისი რელიეფის თავისებურებას.

ნიტრა სლოვაკეთის ერთ-ერთი ყველაზე თბილი და მშრალი რეგიონია. საშუალო წლიური ტემპერატურა 9.5-დან 11°C-მდე მერყეობს, სლოვაკეთში ყველაზე მაღალი ტემპერატურა პატინცესა და ჰურბანოვის ტერიტორიებზე ფიქსირდება. ნალექების წლიური რაოდენობა 500-დან 600 მმ-მდე მერყეობს, რაც ქვეყნის საშუალო მაჩვენებელზე დაბალია. ეს პირობები იდეალურია თერმოფილური კულტურების მოსაყვანად, თუმცა, ასევე მოითხოვს სარწყავ სისტემებს და წყლის რესურსების ეფექტურ მართვას.

ნიტრას რეგიონის ნიადაგები სლოვაკეთის ყველაზე ნაყოფიერ ნიადაგებს შორისაა. პატინცეში დომინირებს შავი და ყავისფერი ნიადაგები, ჰუმუსისა და საკვები ნივთიერებების მაღალი შემცველობით და წყლის შეკავების უნარით. ეს ნიადაგები განსაკუთრებით შესაფერისია ინტენსიური კულტურების, კერძოდ, მარცვლეულის (ხორბალი, ქერი), სიმინდის, მზესუმზირის, შაქრის ჭარხლის, ბოსტნეულისა და ხილის მოსაყვანად .

ნიტრას რეგიონი სლოვაკეთში მცენარეთა წარმოების ლიდერია, სადაც, ძირითადად, შემდეგი კულტურები მოჰყავთ:

- მარცვლეული - ხორბალი, ქერი, სიმინდი;
- ზეთოვანი კულტურები - მზესუმზირა, რაფსი;
- ბოსტნეული და ხილი - ვაშლი, ატამი, გარგარი, პომიდორი, წიწაკა.

რეგიონში მეცხოველეობის წამყვანი დარგებია მელორეობა, მესაქონლეობა და მეფრინველეობა. პატინცეში ასევე არის მცირე საოჯახო მეურნეობები, რომლებიც ისეთ სპეციალიზებულ წარმოებაზე არიან ორიენტირებულნი, როგორებიცაა მეხილეობა, მეფუტკრეობა და ორგანული მეურნეობა.

ნიტრას რეგიონი სლოვაკეთის მესამე ყველაზე მჭიდროდ დასახლებული რეგიონია, რომლის მოსახლეობის სიმჭიდროვე დაახლოებით 111 მოსახლეა 1 კმ²-ზე. კომარნოსა და პატინცეს ტერიტორია დასახლებულია უნგრელი უმცირესობებით, რაც რეგიონის მოსახლეობის 27.6%-ს შეადგენს. სოფელი პატინცე, სადაც დაახლოებით 400 მოსახლე ცხოვრობს, ცნობილია, როგორც რეკრეაციული ზონა და სპა ცენტრი, თერმული წყაროების დამსახურებით.

შესანიშნავი ბუნებრივი პირობების მიუხედავად, რეგიონში სოფლის მეურნეობა რამდენიმე გამოწვევის წინაშე დგას:

- კლიმატის ცვლილება (გახანგრძლივებული გვალვები, ექსტრემალური ტემპერატურა),
- სოფლის მეურნეობის დარგში დასაქმებული მოსახლეობის დაბერება,

- პროდუქციის დაბალი დამატებითი ღირებულება,
- ფერმების მოდერნიზაციისა და დიגיტალიზაციის საჭიროება.

მეორე მხრივ, რეგიონს დიდი პოტენციალი აქვს აგროტურიზმის, ორგანული მეურნეობისა და სურსათის მიწოდების მოკლე ჯაჭვების განვითარების თვალსაზრისით. ამისთვის ნიტრას რეგიონს განსაკუთრებული ბუნებრივი და კულტურული წინაპირობები აქვს. აგროტურიზმის განვითარება შესაძლებელია არსებული რეკრეაციული ობიექტების საფუძველზე - პატინცეს თერმული საცურაო აუზი, ველოსიპედით სეირნობისთვის შესაფერისი დაბლობი რელიეფი და რეგიონული იდენტობის მატარებელი ტრადიციული გასტრონომია. დასვენებისა და ავთენტური აგრარული გამოცდილების კომბინაცია მიმზიდველია როგორც ადგილობრივი, ასევე უცხოელი ვიზიტორებისთვის.

ორგანული მეურნეობისთვის ხელსაყრელ პირობებს ქმნის მაღალი ხარისხის შავი ნიადაგი, რომელსაც ჰუმუსის მაღალი შემცველობა აქვს და კლიმატი, რომელიც საუცხოოა ისეთი კულტურებისთვის, როგორებიცაა ყაყაჩო, მდოგვი და პარკოსნები. ორგანულ პროდუქტებზე მზარდი მოთხოვნის გამო, რეგიონში უკვე მიმდინარეობს მიწის ორგანულ წარმოებაზე გადასვლის პროცესები.

სურსათის მიწოდების მოკლე ჯაჭვების ეფექტურობას განაპირობებს მომხმარებელთა ცენტრების (ნიტრა, კომარნო) სიახლოვე და საზოგადოებრივი ბაზრების არსებობა, როგორცაა Slow Food Earth Market Karva. პირდაპირი გაყიდვები ამცირებს ლოჯისტიკის ხარჯებს, უზრუნველყოფს პროდუქტის სიახლეს და საშუალებას აძლევს ფერმერებს, მიიღონ უფრო მაღალი დამატებითი ღირებულება გადამამუშავებული პროდუქციის (ზეთები, შოკოლადი, ღვინოები) მეშვეობით.

ფერმის ისტორია, რესურსები, ტექნოლოგია და პროდუქცია SHR Bálint Pécs-ის ფერმის – H Level-ის ისტორია იმის მაგალითია, თუ როგორ შეიძლება მცირე საოჯახო ფერმა გახდეს საერთაშორისო მასშტაბის მქონე თანამედროვე სოფლის მეურნეობის პროდუქციის საწარმო. ფერმის დამფუძნებელი, ბალინტ პეში, სოფლის

*სურათი 1 – ტექნიკის მაგალითი
 წყარო: ბალინტ პეში*

მეურნეობის ტრადიციების მატარებელი ოჯახიდანაა. მან ახალგაზრდობაშივე იცოდა, რომ სურდა წინაპრების ტრადიციების გაგრძელება და ამავდროულად, სოფლის მეურნეობაში ინოვაციებისა და დამატებითი ღირებულების შეტანა.

პემების ოჯახმა (ბალინტ პეშის მშობლებმა) პატინჯეში მემკვიდრეობით მიიღო დაახლოებით 7 ჰექტარი სახნავ-სათესი მიწა და პატარა ფერმა, რაც მომავალი ბიზნესის საფუძვლად იქცა. თავდაპირველად, მათ ბოსტნეული და ხილი მოჰყავდათ, რასაც საბითუმო მოვაჭრეებზე ყიდდნენ. ნიტრაში სლოვაკეთის სოფლის მეურნეობის უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ, ბალინტ პეშმა გადაწყვიტა წარმოების გაფართოება და საადრეო კარტოფილის, ჩინური კომბოსტოს და ნიახურის მოყვანა. ფერმა თანდათანობით 15 ჰექტარამდე გაიზარდა.

გადამწყვეტი მნიშვნელობის აღმოჩნდა SAPARD პროგრამაში (2000 წელი) ჩართვა, რამაც ფერმერს თანამედროვე სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შეძენის შესაძლებლობა მისცა. ამის განხორციელება მნიშვნელოვან ინვესტიციებს მოითხოვდა, ამიტომ ბალინტ პემმა დროებით მიიღო შეთავაზება და PD Zlatná na Ostrove-ის მთავარი აგრონომის თანამდებობას დათანხმდა. მიღებულმა გამოცდილებამ და ფინანსებმა მას ფერმის გაფართოების და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის შესაძლებლობა მისცა. ხუთი წლის შემდეგ მან ყურადღება მთლიანად გადმოიტანა საკუთარ ბიზნესზე, რომელიც დღეს მოიცავს 530 ჰექტარზე მეტ სასოფლო-სამეურნეო მიწას (მიწის უმეტესობა მის საკუთრებას წარმოადგენს), რომლის მნიშვნელოვანი ნაწილი - 100 ჰექტარი ორგანულ მეურნეობაზე გადასვლის გარდამავალ პროცესშია.

ფერმის მფლობელობაშია მიწის საკმაოდ დიდი ნაკვეთი პატინეცის რაიონში, რომელიც ნაყოფიერი შავი ნიადაგით გამოირჩევა და აღჭურვილია თანამედროვე სასოფლო-სამეურნეო ტექნოლოგიებით, მათ შორის საკუთარი ყაყაჩოს მოსავლის ამღები ტექნიკით. უნდა აღინიშნოს, ასევე, ოჯახის მდიდარი გამოცდილება. რამდენიმე თაობის თანამშრომლობა წარმატების ერთ-ერთი მთავარი პირობაა - ფერმერის მამამ დანერგა ინოვაციები და ახალი ტექნიკით აღჭურვა მეურნეობა. ბრენდის PEMAK SK მთავარი საქმიანობა ყაყაჩოს თესლის და მისგან დამზადებული პროდუქტების წარმოება და რეალიზაციაა, რამაც ფერმა რეგიონის გარეთაც გახადა ცნობილი. ტექნოლოგიური ინოვაცია ფერმის ფილოსოფიის მთავარი საფუძველია. ბალინტ პემი პიონერია რეგენერაციული პრაქტიკის დანერგვაში, მათ შორის დაუმუშავებელი ნიადაგის მეურნეობის, მწვანე სასუქისა და შუალედური კულტურების სისტემატური გამოყენების, მოსავლის დივერსიფიკაციისა და ბიომრავალფეროვნების დაცვაში. მოსავლის აღების შემდეგ, ის არასოდეს ტოვებს ცარიელ ნიადაგს - თესავს ფაცელიას, მდოგვს, ცერცველას, ბარდას ან წიწიბურას, რომლებიც ბუნებრივად ახდენენ აზოტის ფიქსაციას ნიადაგში და აუმჯობესებენ მის სტრუქტურას. ეს მიდგომა ამცირებს ქიმიური სასუქების საჭიროებას, იცავს ნიადაგს ეროზიისგან და ხელს უწყობს სიცოცხლეს ნიადაგში.

სურათი 2 – ყაყაჩო - ფერმის ერთ-ერთი მთავარი კულტურა
წყარო: ბალინტ პემი

მნიშვნელოვანი ელემენტია, ასევე, კულტურების მრავალფეროვნება. მარცვლეულისა და ზეთოვანი კულტურების გარდა, ფერმაში მოჰყავთ ყაყაჩო, რომელიც კომპანიისთვის თესლბრუნვის სტრატეგიულ კულტურად იქცა. ყაყაჩო მოჰყავთ საკვებად, აგრეთვე, ფარმაცევტული ინდუსტრიისა და ორგანული პროდუქტებისთვის. ფერმის პორტფოლიო მოიცავს ყაყაჩოს სხვადასხვა ჯიშს - ცისფერს, თეთრს და ყვითელს - რომელთა წარმოების მთავარი მიზეზი მათში ალკალოიდების დაბალი შემცველობაა. კომპანიის წარმოების მნიშვნელოვანი ნაწილია PEMAK SK-ის ბრენდირებით გამოსული შემდეგი პროდუქცია: ცივი დაწურვის ყაყაჩოს ზეთი, ყაყაჩოს შოკოლადი, ყაყაჩოს თაფლი, ყაყაჩოს ღვინო და ნატურალური კოსმეტიკა. ფერმის ფილოსოფია სამ საყრდენს ეფუძნება: ტრადიცია, ინოვაცია და თანამშრომლობა. ბალინტ პემი ოჯახურ ღირებულებებს თანამედროვე ტექნოლოგიებთან და კვლევისადმი ღიაობასთან, მზაობასთან აერთიანებს. ის თანამშრომლობს უნივერსიტეტებთან, ამოწმებს ნიადაგის ხარისხს და ცალკეული მზარდი სისტემების მომგებიანობას. ყველა გადაწყვეტილება მონაცემებსა და ფრთხილ დაკვირვებაზეა დაფუძნებული. ეს მიდგომა ფერმას არა მხოლოდ მაღალი ხარისხის ყაყაჩოს თესლის მწარმოებელად, არამედ ცოდნისა და განვითარების ცენტრად აქცევს.

SHR Bálint Pécs - H Level-ის ფერმა იმის დასტურია, რომ ეკოლოგიურად და ეკონომიკურად სიცოცხლისუნარიანი მეურნეობის არსებობა შესაძლებელია სამხრეთ სლოვაკეთში არსებულ პირობებშიც კი. კლიმატის ცვლილებისა და მზარდი ფასების პირობებში, ის წარმოადგენს მოდელს, რომელიც აერთიანებს მდგრადობას, ხარისხსა და ლოკალურ იდენტობას. ეს არის მაგალითი ბიზნესის, რომელიც აფასებს ნიადაგს, ბუნებას და მომავალს.

სურსათის მიწოდების მოკლე ჯაჭვში ინტეგრაციის მიზეზები

PEMAK SK ფერმის (ბალინტ პემის ხელმძღვანელობით) გადაწყვეტილება, მიწოდების მოკლე ჯაჭვში ინტეგრაციის შესახებ, შემთხვევითი არ ყოფილა. ეს იყო სტრატეგიული ნაბიჯი, რაც განპირობებული იყო სოფლის მეურნეობაში არსებული გამოწვევებით, მომხმარებელთა ცვალებადი პრეფერენციებითა და მდგრადი განვითარების საჭიროებით. ეს მიდგომა იყო პასუხი გლობალიზებული კვების სისტემით გამოწვეულ ზეწოლაზე, რაც ხშირად აისახება პროდუქტის ანონიმურობაზე, ფერმერისთვის დაბალ დამატებით ღირებულებასა და გარემოსდაცვით პრობლემებზე. იმ გარემოში, სადაც ბაზარზე დიდი საცალო ქსელები დომინირებენ და ფასებსაც ისინი ადგენენ, მიწოდების მოკლე ჯაჭვი ხდება ეკონომიკური სტაბილურობის განმტკიცების, გარემოს დაცვისა და მწარმოებლებსა და მომხმარებლებს შორის ურთიერთობის აღდგენის მთავარი ინსტრუმენტი.

ამ გადაწყვეტილებაში მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა ეკონომიკურმა ფაქტორებმა. საბითუმო ქსელების მეშვეობით გაყიდვების ტრადიციული მოდელი ამცირებს ფერმერების მოგების წილს და მწარმოებლებს მომხმარებლებთან აშორებს. PEMAK SK ფერმისთვის, რომელიც ამუშავებს 530 ჰექტარზე მეტ სასოფლო-სამეურნეო მიწას, მათ შორის 100 ჰექტარს, რომელიც ორგანულ მეურნეობაზე გადადის, უმნიშვნელოვანესია მისი წარმოების დამატებული ღირებულების მაქსიმიზაცია. მიწოდების მოკლე ჯაჭვი ფერმერს საშუალებას აძლევს, უკეთესად აკონტროლოს ფასები, შეამციროს ლოჯისტიკის ხარჯები, გამორიცხოს შუამავლები, გაზარდოს ფერმის ეკონომიკური სტაბილურობა და ინვესტირება განახორციელოს ინოვაციებში (მაგალითად, საკუთარი ყაყაჩოს მოსავლის ამღები აგრეგატი) ან პროდუქტის პორტფოლიოს გაფართოება მაღალი დამატებითი ღირებულების მქონე სახეობებით. ეს მოდელი ასევე საშუალებას აძლევს ფერმერს, მოქნილად უპასუხოს ცვალებად მოთხოვნებს და შექმნას პროდუქტები, რომლებიც ჯანსაღი კვების მიმდინარე ტენდენციებს შეესაბამება.

უნდა აღინიშნოს, რომ არანეკლებ მნიშვნელოვანია ეკოლოგიური ფაქტორები. ნიტრას რეგიონი სლოვაკეთის ერთ-ერთი ყველაზე ნაყოფიერი რეგიონია, რომელიც გამორჩეულია ჰუმუსიანი შავმიწა ნიადაგებით. ეს პირობები იდეალურია ორგანული მეურნეობისთვის, რაც PEMAK SK ფილოსოფიის ბირთვს წარმოადგენს. ფერმაში მისდევენ დაუმუშავებელი ნიადაგის მეურნეობას, მოჰყავთ შუალედური

კულტურები და მწვანე სასუქი, რაც ამცირებს ნახშირბადის ნაკვალევს და ხელს უწყობს ბიომრავალფეროვნებას. გარდა ამისა, მოკლე ჯაჭვი მინიმუმამდე ამცირებს გრძელ მანძილზე ტრანსპორტირების საჭიროებას, რაც ხელს უწყობს გარემოს დაცვას. კლიმატისა და მდგრადობის კრიზისის პირობებში, ეს მიდგომა კონკურენტულ უპირატესობად იქცევა, რადგან პროდუქცია მიმზიდველია ეკოლოგიური საკითხების მიმართ მგრძობიარე მომხმარებლებისთვის. ფერმისთვის ეს ნიშნავს არა მხოლოდ გარემოსდაცვით პასუხისმგებლობას, არამედ მარკეტინგულ პოტენციალსაც, რადგან ორგანული პროდუქტების მიმართ მოთხოვნა სულ უფრო და უფრო იზრდება.

სტრატეგიის შემადგენელ კიდევ ერთ ნაწილს სოციალური და კულტურული ფაქტორები წარმოადგენს. მოკლე ჯაჭვში ინტეგრაცია ფერმერს საშუალებას აძლევს, პირდაპირ დაუკავშირდეს მომხმარებლებს, ჩამოაყალიბოს ნდობა და მდგრადი სოფლის მეურნეობის შესახებ აუმაღლოს ცნობიერება. საკვირაო ბაზრებში მონაწილეობა, როგორცაა Slow Food Karva Market, პირადი შეხვედრებისთვის, დეგუსტაციებისა და დისკუსიებისთვის ქმნის სივრცეს. ეს მოდელი მხარს უჭერს ადგილობრივ ეკონომიკას, ინარჩუნებს რეგიონულ იდენტობას და ერთმანეთთან აკავშირებს გასტრონომიას, ისტორიასა და თანამედროვე ტენდენციებს. რეგიონი, რომელსაც მდიდარი კულტურული ტრადიციები აქვს და უნგრული უმცირესობით არის დასახლებული, უნიკალურ სივრცეს ქმნის ავთენტური პროდუქტების წარმოსაჩენად. აქ მომხმარებელი ყიდულობს არა მხოლოდ საკვებს, არამედ ისტორიასაც - ფერმერის ისტორიას, მის ფილოსოფიას და მიწასთან ურთიერთობას.

ამგვარად, მიწოდების მოკლე ჯაჭვში ინტეგრაციის გადაწყვეტილება საფუძვლიანი განხილვის შედეგია, რომელშიც გაერთიანებულია ეკონომიკური, ეკოლოგიური, სოციალური და სტრატეგიული ასპექტები. ეს მოდელი ფერმერს უფრო მაღალ დამატებით ღირებულებას, მომხმარებელს - მაღალი ხარისხის პროდუქტებს და საზოგადოებას - მდგრად სისტემას სთავაზობს, რომელიც პატივს სცემს ბუნებას და კულტურულ ტრადიციებს. იმ დროს, როდესაც გლობალიზაცია და კვების ინდუსტრია გემოვნების ერთგვაროვნებას და ბიომრავალფეროვნების დაკარგვას იწვევს, PEMAK SK-ს მიდგომა შთაგონების წყაროა სხვა მწარმოებლებისთვის, რომლებიც სამართლიანი, ეკოლოგიური და ეკონომიკურად სიცოცხლისუნარიანი სოფლის მეურნეობისკენ იკვლევენ გზას.

**სურსათის მიწოდების მოკლე ჯაჭვში ინტეგრაციის სპეციფიკური გზა:
მომხმარებელთა სეგმენტები, არხები და მომხმარებლებთან ურთიერთობა**

ფერმის PEMAK SK მიწოდების მოკლე ჯაჭვში ინტეგრაცია წარმოადგენს კარგად გააზრებულ სტრატეგიას, რომელიც ეფუძნება მკაფიოდ განსაზღვრულ მომხმარებელთა სეგმენტებს, დივერსიფიცირებულ სადისტრიბუციო არხებსა და

მომხმარებლებთან სისტემატური ურთიერთობების დამყარებას. ფერმა PEMAK SK, რომელსაც ბალინტ პეში ხელმძღვანელობს, მართავს 530 ჰექტარზე მეტ სასოფლო-სამეურნეო მიწას, რომლის ნაწილიც - 100 ჰექტარი ორგანულ მეურნეობაზე გადასვლის გარდამავალ პროცესშია. ყაყაჩოს თესლის მოყვანა და მისი გადამუშავება პროდუქციის ფართო ასორტიმენტად - ყაყაჩოს ზეთიდან დაწყებული შოკოლადითა და კოსმეტიკით დამთავრებული - კომპანიისთვის მაღალი დამატებითი ღირებულების მქონე სტრატეგიის საფუძველს ქმნის. ეს მოდელი ეფუძნება „ტრადიციის, ინოვაციის, თანამშრომლობის“ ფილოსოფიას, რაც ბიზნესის ყველა ასპექტზე აისახება. წარმატების მთავარ გასაღებს წარმოადგენს მომხმარებელთა სამიზნე ჯგუფების სწორად შერჩევა, რომლებიც აფასებენ პროდუქციის ხარისხს, წარმომავლობას და ისტორიას.

პირველ ჯგუფში შედიან ის მომხმარებლები, რომლებიც ორიენტირებულნი არიან ჯანსაღ კვებასა და ორგანულ პროდუქტებზე. ისინი ეძებენ ისეთ ორგანულ, საკვებ პროდუქტებს, რომლებსაც სერტიფიცირება აქვთ გავლილი, რომელთა წარმოებაც ქიმიური დანამატების გარეშე მიმდინარეობს და შესაბამისად, ხარისხიც გარანტირებულია. ყაყაჩოს თესლი მათთვის მიმზიდველია კალციუმის, ომეგა-3 ცხიმოვანი მჟავების და ანტიოქსიდანტების მაღალი შემცველობის გამო, რომლებიც ხელს უწყობენ ძვლოვანი, ნერვული და საჭმლის მომნელებელი სისტემების ჯანმრთელობას. ამ ჯგუფისთვის მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ თავად პროდუქტი, არამედ მისი ისტორიაც - მათ სურთ იცოდნენ, საიდან მოდის ის, როგორ მოჰყავთ და რა გავლენას ახდენს ის გარემოზე.

მეორე სეგმენტი შედგება ფერმერული და სპეციალიზებული მაღაზიებისგან, რომლებიც რეგიონულ პროდუქტებს უფრო მაღალი დამატებითი ღირებულებით სთავაზობენ მომხმარებლებს. ასეთი მაღაზიების ხშირი სტუმრები არიან ის მომხმარებლები, რომლებიც რაოდენობაზე მეტად ხარისხს ანიჭებენ უპირატესობას და მზად არიან, ავთენტურ საკვებში უფრო მაღალი ფასი გადაიხადონ. PEMAK SK ფერმისთვის ამ მაღაზიებთან თანამშრომლობა გადამწყვეტია, რადგან ის აფართოებს მისი ურბანულ ბაზრებზე წვდომის არეალს და საშუალებას აძლევს მას, წარმოადგინოს პროდუქტები გარემოში, სადაც მთავარი აქცენტი მათ ეკოლოგიურ და არტიზანულ თვისებებზე კეთდება.

მესამე სეგმენტს წარმოადგენს საზოგადოება Slow Food („ნელი კვება“) და გურმანები, რომლებიც აფასებენ ფილოსოფიას „კარგი, სუფთა და სამართლიანი“. ესენი არიან ადამიანები, რომლებიც დაინტერესებულნი არიან ტრადიციული, ხალხური რეცეპტებით და კვების კულტურით. მათთვის, საკვირაო ბაზარში საყიდლებზე სიარული ერთგვარი გამოცდილებაა - შესამლებლობა, გაიცნონ მწარმოებელი, დააგემოვნონ ახალი პროდუქტები და იმსჯელონ მდგრადობაზე. ამ სეგმენტის მომხმარებლები განსაკუთრებით ლოიალურები არიან და ხშირად ხდებიან ბრენდის ელჩები, რაც დადებითად მოქმედებს კომპანიის რეპუტაციაზე.

Slow Food Karva Earth Market: მდგრადობის, ტრადიციის და საზოგადოებრივი განვითარების მანიფესტაცია

დღესდღეობით, როდესაც გლობალიზაცია და კვების სექტორის ინდუსტრიალიზაცია იწვევს გემოვნების ერთგვაროვნებას, ბიომრავალფეროვნების დაკარგვას და მცირე მწარმოებლების მარგინალიზაციას, სულ უფრო მეტად იკვეთება სურსათის წარმოების ადგილობრივ, მდგრად და ეთიკურ ფორმებზე დაბრუნების აუცილებლობა. ამ ფილოსოფიის ერთ-ერთი ყველაზე თვალსაჩინო მაგალითია მოძრაობა Slow Food („ნელი კვება“), რომელიც 1986 წელს იტალიაში, სწრაფი კვების კულტურის აღზევების საპასუხოდ დაარსდა. მისი მიზანია კარგი, სუფთა საკვების სამართლიანი პოპულარიზაცია - ანუ გემრიელი, ეკოლოგიურად წარმოებული საკვები სამართლიან ფასად. ამ სულისკვეთებით, მთელ მსოფლიოში იქმნება ე.წ. „დედამიწის ბაზრები“, რომლებიც ატარებენ ე.წ. „ნელი კვების“ პრინციპებს. ერთ-ერთი მათგანია Slow Food Karva Earth Market („კარვას დედამიწისბაზარი“), რომელიც მდებარეობს სამხრეთ-დასავლეთ სლოვაკეთში, სოფელ კრავანი ნად დუნაიომში.

სურათი 3 – „ნელი კვება“ კარვაში - ფერმერები
წყარო: Pemak-ის Facebook პროფილი

„ნელი კვების“ მოძრაობა სამ ფუნდამენტურ საყრდენს ეფუძნება:

1. კარგი - საკვები უნდა იყოს გემრიელი, ნოყიერი და კულინარიული ტრადიციების პატივისცემით მომზადებული;
2. სუფთა - წარმოება არ უნდა აზიანებდეს გარემოს; ის უნდა იყოს ეკოლოგიურად მდგრადი;
3. სამართლიანი - მწარმოებლებისთვის სამართლიანი კომპენსაცია და მომხმარებლებს უნდა ჰქონდეთ წვდომა გამჭვირვალე ინფორმაციაზე.

კარვას ბაზრები შედის იმ საზოგადოებრივი ბაზრების რიცხვში, რომლებიც ამ პრინციპებს კონკრეტულ რეგიონებში ატარებენ. მათი მიზანია შექმნან სივრცე, სადაც ადგილობრივი მწარმოებლები და მომხმარებლები ერთმანეთს ხვდებიან, სადაც ბიომრავალფეროვნება, ტრადიციული ხელნაკეთობები და რეგიონული იდენტობა მხარდაჭერილია. „კარვას დედამიწის ბაზარი“ ადგილობრივი საზოგადოების ინიციატივით, „ნელი კვების“ და ფონდთან „ნელი კვება ბიომრავალფეროვნებისთვის“ თანამშრომლობით, 2023 წელს შეიქმნა. ღონისძიების ადგილი - „სასეირნო ბილიკი დუნაის პირას“ კრავანი ნად დუნაიომში - სიმბოლურია: ეს არის სივრცე, სადაც კულტურული და ბუნებრივი ლანდშაფტები ერთმანეთს ერწყმის, სადაც დუნაი ქმნის უნიკალურ პირობებს სოფლის მეურნეობის, თევზაობისა და დასვენებისთვის.

დაარსების დღიდან, ბაზარი რეგულარულად იმართება, უმეტესად, ზაფხულის თვეებში. თითოეული ღონისძიება თემატური ხასიათისაა (მაგალითად, სეზონური ხილი, ტრადიციული რეცეპტები, ხელნაკეთი ნივთები ან ეკოლოგიური ინოვაციები). ბაზარი არა მხოლოდ გაყიდვების ადგილად, არამედ განათლების, დისკუსიისა და კულტურული გაცვლის პლატფორმადაც იქცა. „კარვას დედამიწის ბაზარს“ რამდენიმე სპეციფიკური მახასიათებელი აქვს, რაც მას ჩვეულებრივი ფერმერული ბაზრებისგან განასხვავებს. მწარმოებლების შერჩევა „ნელი კვების“ პრინციპების შესაბამისად ხდება. ისინი უნდა აკმაყოფილებდნენ ორგანული, ადგილობრივი და ეთიკური წარმოების კრიტერიუმებს, რაც ნიშნავს, რომ პროდუქტები არ შეიცავს ქიმიურ პესტიციდებს, სეზონურია და ორგანული პროდუქციისთვის განსაზღვრული მოთხოვნების დაცვით არის შეფუთული. მომხმარებლები ძირითადად ჯანმრთელობაზე ორიენტირებული ადამიანები, გურმანები და საზოგადოების Slow Food წევრები არიან, რომლებიც აფასებენ

სურათი 4 – „ნელი კვება“ კარვაში
წყარო: Pemak-ის Facebook პროფილი

პროდუქციის ხარისხს, წარმომავლობას და ისტორიას. ბაზარს რეგულარულად სტუმრობენ ოჯახები, ტურისტები და ადგილობრივები, რომლებიც ავთენტური საკვების და გამოცდილების ძიებაში არიან. მწარმოებლების რაოდენობა დაუზუსტებელია, მაგრამ ისინი წარმოადგენენ მცირე ფერმერებისა და არტიზანების ჯგუფს, რომლებიც შერჩევის პროცესს გადიან. ბაზრის წარმატება მდგომარეობს ადგილობრივი ეკონომიკის მხარდაჭერაში, ფერმერებსა და მომხმარებლებს შორის ნდობის ჩამოყალიბებასა და ღონისძიებების რეგულარულ ორგანიზებაში, სადაც გაყიდვები გაერთიანებულია კულტურულ და საგანმანათლებლო აქტივობებთან. „კარვას დედამიწის ბაზარს“ მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ადგილობრივ ეკონომიკაზე, რადგან ის მხარს უჭერს მცირე მწარმოებლებს, რომლებსაც სხვა შემთხვევაში არ ექნებათ წვდომა დიდ ბაზრებზე. ფული რჩება თემში, რაც ზრდის რეგიონის ეკონომიკურ მდგრადობას. ამის შედეგი თვალსაჩინოა, მაგალითად, ფერმერები, რომლებიც ბაზრის წყალობით თავის პროდუქციას პირდაპირ ყიდიან მომხმარებლებზე შუამავლების გარეშე, უფრო მაღალ მოგებას და უფრო სტაბილურ შემოსავალს იღებენ. ამავდროულად, ბაზარი

აძლიერებს სოციალურ კავშირებს - ის ხდება შეხვედრების, გამოცდილების გაცვლისა და ნდობის გამყარების ადგილი. ამის მაგალითად შეგვიძლია მოვიყვანოთ ხანდაზმული ადამიანები, რომლებიც არტიზანულ პროდუქტებს ყიდიან და ახალგაზრდა ფერმერები, რომლებიც ეძებენ დასაქმების ახალ ფორმებს, რითაც იქმნება სივრცე თაობათაშორისი დიალოგისა და საზოგადოებრივი სულისკვეთების განახლებისთვის. ეს სარგებელი სცილდება ეკონომიკურ დონეს და ხელს უწყობს სოციალურ ინკლუზიას.

გარემოს მდგრადობა Karva Earth Market-ის ფილოსოფიის ღერძია. ბაზარზე გაყიდული პროდუქტები წარმოებულია:

- ქიმიური პესტიციდებისა და სასუქების გარეშე,
- სეზონურად და ადგილობრივად, რაც ამცირებს ნახშირბადის ნაკვალევს,
- ეკოლოგიურად შეფუთულია ან წარმოდგენილია შეფუთვის გარეშე,
- დამზადებულია ნიადაგის, წყლისა და ბიომრავალფეროვნების დაცვის გათვალისწინებით.

ბაზარი, ასევე, წარმოადგენს ეკოლოგიური ინოვაციების პლატფორმას, სადაც - მაგალითად, პერმაკულტურის ტექნიკის, კომპოსტირების, განახლებადი ენერჯის წყაროების ან ნულოვანი ნარჩენების კონცეფციებია წარმოჩენილი. ამასთანავე, “კარვას დედამიწის ბაზარი“ კულტურული ღონისძიებაცაა. საკვების გაყიდვის გარდა, ის მასპინძლობს კონცერტებს, თეატრალურ წარმოდგენებს, გამოფენებს და სხვადასხვა საზოგადოებრივ აქტივობებს. ამრიგად, ბაზარი ხელს უწყობს საზოგადოებრივი სივრცის აღორძინებას, რეგიონული იდენტობის განმტკიცებას და კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებას. ბაზარზე გაყიდული მრავალი პროდუქტი არამატერიალურ კულტურულ მემკვიდრეობას წარმოადგენს - ასეთებია, მაგალითად, ტრადიციული რეცეპტები, საკვების გადამამუშავების ტექნიკა, რეგიონული ჯიშები ან ხელნაკეთი ნივთები. ამრიგად, ბაზარი მნიშვნელოვან როლს ასრულებს კულტურული მრავალფეროვნების დაცვასა და შენარჩუნებაში.

PEMAK SK-ს სადისტრიბუციო არხები

PEMAK SK იყენებს სამ ძირითად სადისტრიბუციო არხს, რომლებიც ერთმანეთს ავსებენ და სინერგიულ ეფექტს ქმნიან. კომარნოში არსებული ფიზიკური მაღაზია, რომელიც მდებარეობს იოკაიჰო 32-ში, ლუქს ცენტრუმის რაიონში, წარმოადგენს შოურუმს, სადაც მომხმარებლებს შეუძლიათ არა მხოლოდ პროდუქციის შეძენა, არამედ მათი წარმოშობის შესახებ ინფორმაციის მიღება. სივრცის დიზაინი გათვლილია პირადი კონტაქტების დამყარების, ფერმის ფილოსოფიის წარდგენისა და მომხმარებლების განათლების მხარდაჭერაზე. გაყიდვების გარდა, აქ იმართება

დეგუსტაციები, დისკუსიები და ახალი პროდუქტების პრეზენტაციები, რაც ამყარებს ფერმერსა და მომხმარებელს შორის ურთიერთობას.

სურათი 5 – მაღაზია Pemak

წყარო: Pemak-ის Facebook პროფილი

ონლაინ მაღაზია ფერმას მთელი ქვეყნის მასშტაბით პროდუქციის გავრცელების შესაძლებლობას აძლევს. ონლაინ გაყიდვები მოსახერხებელი შოპინგის, სრული ასორტიმენტის პრეზენტაციისა და ბრენდის ღირებულებითი წინადადების შეთავაზებების საშუალებას იძლევა. ციფრულ გარემოში მნიშვნელოვანია ვიზუალური იდენტობა, მაღალი ხარისხის პროდუქტის ფოტოები და კონტენტი, რომელიც ხაზს უსვამს ეკოლოგიურ პრაქტიკას და ყაყაჩოს თესლის ჯანმრთელობისთვის სასარგებლო თვისებებს. ონლაინ არხი ასევე წარმოადგენს პლატფორმას მარკეტინგული კამპანიებისთვის, სარეკლამო ინფორმაციის გავრცელებისა და სოციალური ქსელების საშუალებით მომხმარებლებთან ურთიერთობისთვის.

საკვირაო ბაზრებში მონაწილეობა, განსაკუთრებით Slow Food Karva Earth Market-ში, ფერმის ფილოსოფიის ერთ-ერთი ყველაზე თვალსაჩინო გამოხატულებაა. ეს ბაზარი პირდაპირ აკავშირებს ფერმერებს მომხმარებლებთან და ქმნის სივრცეს დეგუსტაციის, განათლებისა და ნდობის ჩამოსაყალიბებლად. მას აქვს არა მხოლოდ კომერციული, არამედ კულტურული და სოციალური დანიშნულებაც, რაც რეგიონული იდენტობის მხარდაჭერას, ტრადიციების შენარჩუნებასა და მდგრადი სოფლის მეურნეობის შესახებ ცნობიერების ამაღლებას გულისხმობს.

მომხმარებლებთან ურთიერთობა

PEMAK SK-ის წარმატების გასაღები გამჭვირვალობა და ბრენდის ისტორიების თხრობაა. ფერმა აქტიურად მუშაობს ორგანული მეურნეობის ღირებულებების, ყაყაჩოს თესლის ჯანმრთელობისთვის სასარგებლო თვისებებისა და მისი მდგრადობის ფილოსოფიის შესახებ ცნობიერების ამაღლებაზე. ის აწყობს დეგუსტაციებს, სემინარებსა და დისკუსიებს საკვირაო ბაზრობებზე, რაც მომხმარებელთა ლოიალობას განაპირობებს. ეს მიდგომა ქმნის საზოგადოებას, რომელიც პროდუქციის შექმნას ადგილობრივი ეკონომიკისა და ეთიკური ბიზნეს პრაქტიკის მხარდაჭერად მიიჩნევს. მომხმარებელთან ურთიერთობა იზრდება პირადი კონტაქტის, განათლებისა და ციფრული კომუნიკაციის დამსახურებით. პირადი კონტაქტი ხორციელდება ბაზრობებზე შეხვედრების, მაღაზიებში დეგუსტაციებისა და პროდუქტის პრეზენტაციების დროს. განათლება მოიცავს ინფორმაციის გაზიარებას ორგანული პრაქტიკების, ყაყაჩოს თესლის ჯანმრთელობისთვის სასარგებლო თვისებებისა და „ნელი კვების“ ფილოსოფიის შესახებ. ციფრული კომუნიკაცია ხორციელდება ონლაინ მაღაზიის, სოციალური ქსელებისა და სარეკლამო ინფორმაციის გავრცელების საშუალებით და კომპანიას საშუალებას აძლევს, შეინარჩუნოს მომხმარებლებთან კონტაქტი და უზრუნველყოს დაინტერესებულ პირთათვის განახლებული ინფორმაციის მიწვდა.

Slow Food Karva Earth Market წარმოადგენს პლატფორმას ორგანული პროდუქტების წარმოსაჩენად, მომხმარებლების განათლებისა და რეგიონული იდენტობის ჩამოსაყალიბებლად. მასში მონაწილეობა ფერმერებს საშუალებას აძლევს წარმოაჩინონ ორგანული მეურნეობის შედეგები, დისკუსიაში შევიდნენ მომხმარებლებთან და ცნობიერება აუმაღლონ მდგრადობის შესახებ. ინოვაციური პროდუქტები, როგორებიცაა ყაყაჩოს თესლის შოკოლადი, შოკოლადები, ყაყაჩოს თესლის ღვინო ან ნატურალური კოსმეტიკა ყაყაჩოს თესლის ზეთის მაღალი შემცველობით, ზრდის ბრენდის მიმზიდველობას და ხელს უწყობს შემოსავლების დივერსიფიკაციას. საგანმანათლებლო აქტივობები, რომლებიც მომხმარებლებს აწვდის ინფორმაციას პროდუქციის წარმოშობის, ორგანული პრაქტიკებისა და ყაყაჩოს თესლის ჯანმრთელობისთვის სასარგებლო თვისებების შესახებ, ნდობას და ერთგულებას აყალიბებს.

წარმატების მიუხედავად, სტრატეგია რამდენიმე გამოწვევის წინაშე დგას. ბაზრის ორგანიზება და მარკეტინგი მოითხოვს რესურსებს, რომლებიც ყოველთვის არ არის ხელმისაწვდომი. ყველა მომხმარებელი არ არის მზად გადაიხადოს უფრო მაღალი ფასი ხარისხიან პროდუქტებში, რაც ცნობიერების ამაღლებას და ჩვევების შეცვლას მოითხოვს. საკანონმდებლო ბარიერები ხშირად უპირატესობას ანიჭებს მსხვილ მწარმოებლებს მცირე ფერმების ხარჯზე. ამ დაბრკოლებების მიუხედავად,

მიწოდების მოკლე ჯაჭვის მოდელს დიდი პოტენციალი აქვს. ის აძლიერებს ფერმის ეკონომიკურ მდგრადობას, ხელს უწყობს გარემოს მდგრადობას და ქმნის სივრცეს კულტურული და საზოგადოებრივი განვითარებისთვის. კლიმატის კრიზისის, მზარდი ფასების და სასურსათო ბაზრის გლობალიზაციის პირობებში, ეს მიდგომა სტაბილურობის, ხარისხისა და სამართლიანობისკენ მიმავალ გზას წარმოადგენს.

დასკვნა

PEMAK SK-ისა და მისი დამფუძნებლის, ბალინტ პემის სიტუაციის ანალიზი შთამაგონებელი მაგალითია იმის, თუ როგორ შეიძლება წარმატებას მიაღწიოს თანამედროვე, ეკოლოგიურად პასუხისმგებლიანმა და ეკონომიკურად სიცოცხლისუნარიანმა სოფლის მეურნეობამ სამხრეთ სლოვაკეთის პირობებში. ტრადიციის, ინოვაციისა და თანამშრომლობის ერთობლიობით შექმნილი ფერმა, არა მხოლოდ ხარისხიანი ყაყაჩოს თესლის მწარმოებელია, არამედ საზოგადოებრივი ცხოვრების აქტიური მონაწილე და „ნელი კვების“ ფილოსოფიის მატარებელიც.

PEMAK SK-ის წარმატების ერთ-ერთი მთავარი გასაღები მიწოდების მოკლე ჯაჭვზე ფოკუსირებაა, რაც მწარმოებელს მომხმარებლებთან პირდაპირი კონტაქტის საშუალებას აძლევს. PEMAK SK-ის შემთხვევაში, მიწოდების მოკლე ჯაჭვი ძირითადად ორი ძირითადი არხის მეშვეობით ხორციელდება: კომარნოში მდებარე ფიზიკური მაღაზია და კარვას ბაზარი. ფიზიკურ მაღაზიაში მომხმარებლებთან პირდაპირი კონტაქტი მყარდება, ფერმერი ინფორმაციას აწვდის პროდუქტის წარმოშობის შესახებ. ეს არხი ადგილობრივ ეკონომიკას უჭერს მხარს. კარვას ბაზარი, რომელიც „ნელი კვების“ ფილოსოფიის სულისკვეთებით არის ორგანიზებული, სივრცეს ქმნის პირადი შეხვედრების, დეგუსტაციებისა და ფერმერსა და მომხმარებელს შორის ნდობის ჩამოყალიბებისთვის. გაყიდვების ეს მოდელები კვების ჯაჭვში სიახლის, ხარისხისა და გამჭვირვალობის შენარჩუნების გასაღებია. ლოჯისტიკური ხარჯების შემცირება უზრუნველყოფს პროდუქციის სიახლეს და ხარისხის შენარჩუნებას და ფერმერსა და მომხმარებელს შორის ნდობას ამყარებს. კავშირში არსებული ბაზრები, სადაც კომპანია რეგულარულად არის წარმოდგენილი, იმის ცოცხალი დასტურია, რომ ადგილობრივ საკვებს თავისი ადგილი უჭირავს თანამედროვე კვების სისტემაში. მოკლე ჯაჭვი ასევე ფასების უკეთ კონტროლის საშუალებას იძლევა, რაც ზრდის ფერმის ეკონომიკურ სტაბილურობას.

PEMAK SK-ის მიდგომა ნიადაგის, მოსავლის დივერსიფიკაციის, ბიომრავალფეროვნების დაცვის და მდგრადობის მიმართ აჩვენებს, რომ პატინცეს მსგავს პატარა რეგიონშიც კი, ის გლობალური გამოწვევების (კლიმატის ცვლილება, ნიადაგის ნაყოფიერების დაქვეითება და ადგილობრივი საკვებით თვითკმარობის საჭიროება) შესაბამისი მოდელია. განათლებაზე აქცენტი, კვლევით

ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა და ინოვაციებისადმი ღიაობა PEMAK SK-ს არა მხოლოდ ფერმად, არამედ ცოდნისა და განვითარების ცენტრადაც აქცევს. ყავის ბაზრობებზე მონაწილეობა და „ნელი კვების“ მოძრაობაში ჩართულობა ადასტურებს, რომ მეწარმეობა აგრო სექტორში შეიძლება იყოს როგორც კულტურული, ასევე სოციალური აქტი. PEMAK SK-ის ისტორია იმის დასტურია, რომ სოფლის მეურნეობას მომავალი აქვს, როდესაც ის მიწის, ადამიანების, საზოგადოების და ეკონომიკურ მოგებაზე მეტი ღირებულებების პატივისცემაზეა აგებული.

ცხრილი 1 – კანვას ბიზნეს მოდელი
წყარო: ავტორი

მთავარი პარტნიორები	ძირითადი აქტივობები	ღირებულების წინადა შეთავაზებები	ურთიერთობა მომხმარებლებთან	მომხმარებელთა სეგმენტები
ოჯახი (მხარდაჭერა და თანამშრომლობა) ახალგაზრდა ფერმერთა ასოციაცია (ASYF) უნივერსიტეტები და კვლევითი ინსტიტუტები მოდრაობა „ნელი კვება“ (Slow Food) არტიზანები და ადგილობრივი გადამამუშავებლები	ყაყაჩოს მოყვანა (ცისფერი, თეთრი, ყვითელი) ორგანული მეურნეობის განვითარება საკუთარი ყაყაჩოს მოსავლის ადაპტერის შემუშავება ყაყაჩოს გადამამუშავება და სხვადასხვა პროდუქტების წარმოება საზოგადოებრივ ბაზრობებში მონაწილეობა (ყავა)	ჩვენ გთავაზობთ მაღალი ხარისხის ყაყაჩოს თესლს ალკალოიდების დაბალი შემცველობით, რაც აკმაყოფილებს სურსათის წარმოების უმკაცრეს სტანდარტებს	პირდაპირი კონტაქტი ბაზრობებზე პირდაპირი კონტაქტი ფიზიკურ მაღაზიაში მომხმარებელთა განათლება ონლაინ გაყიდვები ონლაინ მაღაზიის საშუალებით	მომხმარებლები, რომლებიც ხარისხიან, ორგანულ პროდუქტებს ეძებენ - ჯანსაღი კვებით დაინტერესებული მომხმარებლები (წილი 50-60%) ფერმაში არსებული მაღაზიები (წილი 20-30%) საზოგადოება „ნელი კვება“ (Slow Food) (წილი 10-15%)

	ძირითადი რესურსები საკუთარი სასოფლო-სამეურნეო მიწა პატინცეში საოჯახო მეურნეობა და ტექნოლოგიები „Bálinta Péma“ ბრენდის ქვეშ მიღებული ცოდნა და გამოცდილება PEMAK SK-ის ეკოლოგიური სერტიფიკატი		არხები ონლაინ მაღაზია ფერმაში არსებული მაღაზიები სლოვაკეთში ქსელი Slow Food („ნელი კვება“) პირადი რეკომენდაციები და საზოგადოებრივი ქსელები	
ხარჯების სტრუქტურა ორგანული მეურნეობისთვის საჭირო ხარჯები ტექნოლოგია და ადაპტერის შემუშავება პროდუქტების წარმოება (შოკოლადი, ზეთი, ღვინო) ბაზრობებში მონაწილეობა მარკეტინგი და დისტრიბუცია		შემოსავლის წყაროები ყაყაჩოს თესლის გაყიდვები (მომხმარებელი, ფარმაცევტული ინდუსტრია) გადამუშავებული პროდუქტების გაყიდვები ონლაინ გაყიდვები გაყიდვები ბაზრობებზე მაღალი დამატებითი ღირებულების ორგანული პროდუქტები		

სურათების ჩამონათვალი

სურათი 1 – სურათი 1 – ტექნიკის მაგალითი წყარო: ბალინტ პემი.....	4
სურათი 2 – ყაყაჩო - ფერმის ერთ-ერთი მთავარი კულტურა წყარო: ბალინტ პემი ..	6
სურათი 3 – „ნელი კვება“ კარვამი - ფერმერები წყარო: Pemak-ის Facebook პროფილი	11
სურათი 4 - „ნელი კვება“ კარვამი წყარო: Pemak-ის Facebook პროფილი	12
სურათი 5 – მაღაზია Pemak წყარო: Pemak-ის Facebook პროფილი.....	14

ცხრილების ჩამონათვალი

ცხრილი 1 – კანვას ბიზნეს მოდელი წყარო: ავტორი	18